

Rønede, den 2. oktober 2012

Adoption på finansloven

Adoption & Samfunds forslag til Danmarks opfyldelse af internationalt indgåede aftaler om adoption

På Adoptionskonferencen i Landstingssalen den 19. september 2012 gav Adoption & Samfund tilsagn om at fremsende økonomiske beregninger med begrundelser på de områder, der må med under finansloven for at Danmark kan opfylde de internationale aftaler og give adoptivbørn og familier den nødvendige støtte.

Det drejer sig om følgende:

Område	Finanslov 2013	Finanslov 2014	Finanslov 2015
1. Post Adoption Service (PAS) for alle	7 mio. kr.*	10 mio. kr.	10 mio. kr.
2. Videns- og formidlingscenter for adoption	4,3 mio. kr.	3,5 mio. kr.	3,5 mio. kr.
3. Ligestilling af eneadoptanter	7,4 mio. kr.	7,8 mio. kr.	8,1 mio. kr.

*PAS for de første 5 år efter hjemtagelsen er i 2013 af satspuljemidlerne med 2,5 mio. kr. og indgår derfor ikke i tallet på de 7 mio. kr.

Baggrund

Danmark har en mangeårig tradition for at modtage børn gennem international adoption. Et typisk barn der opgives til adoption har mistet sine forældre, været på børnehjem eller plejefamilie, har været mere eller mindre sygt, og har skullet bruge mange kræfter på at tilpasse sig en ny familie og dansk kultur. På trods af denne start på livet peger ny dansk forskning af Mogens Christoffersen SFI (Det Nationale Forskningscenter for Velfærd) på, at børn ved adoption kan opnå øget intelligens, bedre skolefærdigheder og færre adfærdsmæssige problemer, end børn der fx forbliver på børnehjem.

Røde Kors angiver at 34 millioner børn i verden er forældreløse. Ethvert barn, uanset hvor det er født på kloden, der starter livet med at miste sine forældre, vil starte livet med psykiske og fysiske udfordringer. Derfor er det væsentligt, at både adoptivforældre, daginstitutioner, skoler, kommuner og fagfolk har det fornødne overskud og den adoptionsfaglige ekspertise der skal til, for at adoptivbarnets traumer kan heles, og adoptivbarnet kan vokse op og få et godt liv som alle andre.

Danmarks tiltrædelse af Haagerkonventionen og regeringsgrundlaget

Haagerkonventionen blev indstiftet i 1993 for netop at sikre, at adoptionsformidling bliver gennemført etisk og retsligt korrekt, og at modtagerlande som Danmark stiller de fornødne adoptionsfaglige tilbud kaldet PAS (Post Adoption Service) til rådighed.

Danmark tiltrådte Haagerkonventionen i 1997 som bl.a. indeholder artikel 9, litra C, der tilsiger:

”Centralmyndighederne skal, enten direkte eller gennem offentlige myndigheder eller behørigt godkendte institutioner i deres stat, tage alle passende forholdsregler navnlig med henblik på at fremme udviklingen af adoptionsrådgivning og støtte efter adoptionen i deres respektive stater.”

Adoption & Samfund

v. formand Jens Damkjær, Vestre Fasanvej 53, 8410 Rønede
Tlf. 40 83 41 93 - email: jens.damkjaer@adoption.dk

Den nuværende regering angiver i regeringsgrundlaget, at regeringen vil leve op til alle indgåede internationale aftaler. Danmark har pt. ingen faste PAS-tilbud. Dette har desværre både menneskelige og økonomiske omkostninger.

Forskning peger på behov for PAS

Der er 14,1 % sandsynlighed for at et barn, der er adopteret, vil få ekskluderende specialundervisning, mens der blot er 5,6 % sandsynlighed for, at et ikke-adopteret barn vil få ekskluderende specialundervisning (Krevi 2011)ⁱ.

Mens 5 % af ikke-adopterede børn født i Danmark fra 1978 til 2005 har været i psykiatrisk behandling, gælder det for 12 % af adoptivbørnene født i samme periode (Merete Laubjerg)ⁱⁱ.

4,9 % af alle internationalt adopterede mellem 1988 og 1999 blev på et tidspunkt anbragt uden for hjemmet i årene 1989 til 2004. I samme periode blev 2,4 % biologiske børn af etnisk danske familier på et tidspunkt anbragt udenfor hjemmet (Merete Laubjerg).ⁱⁱⁱ

Ovenstående forskningsresultater peger på, at de nuværende PAS-tilbud ikke er tilstrækkelige i forhold til at sikre børn med adoptivbaggrund en tilstrækkelig god opvækst. Dette har Adoption & Samfund gjort gældende ved et møde med Socialminister Karen Hækkerup den 12. april 2012, og ved en adoptionskonference i Landstinget den 19. september 2012 på invitation af Özlem Cekic, med deltagelse af DF, det Konservative Folkeparti, Venstre, det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten.

Adoption & Samfund stiller forslag om et fast tilbud om adoptionsfaglige samtaler til adopterede og adoptivfamilier, oprettelse af et videns- og formidlingscenter for adoption og ligestilling af eneadoptanter med andre enlige forældre. Forslagene uddybes på de følgende sider.

Område 1: Post Adoption Service – en nødvendighed for hele livet. Kan indføres for 10 mio. kr. om året!

På Adoptionskonferencen på Christiansborg den 19. september 2012 gav Adoption & Samfund tilsagn om at beregne udgifterne ved en permanent PAS-ordning (Post Adoption Service) på finansloven. En ordning der erstatter og udvider den for 2012 og 2013 satspuljefinansierede ordning med en permanent model på finansloven, der opfylder Haagerkonventionens bestemmelser om PAS til alle adopterede og deres familier.

De forventede udgifter er nu gjort op. For at tydeliggøre udgifterne er de delt op i 3 aldersgrupper:

ALDERSGRUPPE	2013	2014	2015	2016
1. 5 ÅR EFTER HJEMTAGELSEN (ca. 0-7 år)	0*	3	3	3
2. BØRN OG UNGE I SKOLEALDEREN (ca. 7-17 år)	3,5	3,5	3,5	3,5
3. VOKSNE (Fra 18-100 år)	3,5	3,5	3,5	3,5
PAS for alle:	7	10	10	10

Ovennævnte beløb dækker samtlige udgifter til udvikling, rådgivning, administration, transport (rådgivere), supervision og kurser for fagpersoner.

Erfaringen fra gruppe 1 viser, at det tager et stykke tid at få anvendelsen op på fuldt niveau. Det betyder at den løbende udgift til gruppe 2 og 3 forventes at være ca. 3 mio. kr. i 2013.

Til gengæld vil der for disse grupper være behov for særskilt konceptudvikling, informationskampagner og kurser for "nye" fagpersoner, fx skole- og gymnasielærere og praktiserende læger samt psykologer og terapeuter med forhåndsviden om aldersgruppen, med særlige behov for adoptionsspecifik viden.

Derfor rummer beløbet for 2013 ca. ½ mio. kr. i sådanne etableringsomkostninger for hver af de 2 grupper. Fra 2014 ventes ordningerne at blive fuldt udnyttet.

Antallet af personer i de forskellige grupper er meget forskellige, men behovene ligeså. De anførte tal for adopterede indeholder primært udenlandske fremmedadopterede. Det forudsættes dog at PAS for alle tages bogstaveligt, hvorfor også danskadopterede og stedbørnsadopterede skal have adgang til PAS. Udnyttelsesfrekvensen for sidstnævnte grupper ventes dog at være væsentligt lavere, hvorfor nedenstående tal for adopterede primært tager udgangspunkt i antallet af fremmedadopterede af udenlandsk oprindelse

1. 5 ÅR EFTER HJEMTAGELSEN (ca. 0-7 år) – ca. 2.100 adopterede

Gruppen svarer til den gruppe, der under den nuværende satspuljeordning har adgang til PAS. Satspuljeordningen har en bevilling på 2,5 mio. kr. pr. år. Bevillingen tager udgangspunkt i den tidligere forsøgsordning, hvor godt 1100 familier modtog PAS på godt 3 år. Allerede på det første halve år af den nuværende ordning er der påbegyndt 351 forløb. Derfor er den nuværende bevilling for lille på permanent basis. Det vurderes at gruppens behov kan dækkes for 3 mio. kr. om året, forudsat en brugerbetaling på 100 kr. pr. konsultation som nu.

2. BØRN OG UNGE I SKOLEALDEREN (ca. 7-17 år) – ca. 6.500 adopterede

Gruppen skal dække de børn og unge, der er hjemtaget for mere end 5 år siden og endnu ikke er fyldt 18 år. Behovsfrekvensen for PAS forventes her at være ca. 1/3 af frekvensen for den yngste gruppe, hvilket på sigt alt andet lige vil give samme udgift som for yngste gruppe. I de første år vil frekvensen dog være større fordi en stor del af familierne i gruppen ikke har haft adgang til PAS tidligere, hvorfor nogle problemer har vokset sig større og mere krævende at løse. Forudsat samme brugerbetaling som i den yngste gruppe ventes opgaven at kunne løses for 3,5 mio. kr. om året.

3. **VOKSNE (Fra 18-100 år) ca. 20.000 adopterede**

Voksengruppen er 3 gange så stor som ungegruppen. Behovsfrekvensen vil være væsentligt mindre end for de øvrige grupper. Til gengæld har adoptionen for nogle af personerne i målgruppen sat dybe spor, der også påvirker relationer til egne samlever og børn.

PAS til voksengruppen forudsætter derfor en særlig ekspertise, som ikke kan dækkes i samme udstrækning af de personer, der kan yde rådgivning til de andre grupper. Rådgivningsforløbene vil typisk være af længere varighed, og der er stor forskel mellem behovene fra de 20-årige til de 30-årige og igen til de endnu ældre.

I dag dækkes nogle af behovene gennem de almen praktiserende lægers henvisning til psykologhjælp. Der kan med støtte fra sygesikringen opnås 12, i enkelte tilfælde 2x12 konsultationer. Mange har større behov. Egenbetalingen for denne ordning er 380 kr. for første konsultation og 317 for de efterfølgende. Det er problemer som angst og selvmordsforsøg, der dækkes af denne ordning. I praksis er ordningen dog vanskelig tilgængelig for mange, idet kun 2 psykologer i Danmark har ret til at modtage klienter under ordningen. De har begge praksis i Region Hovedstaden.

Hertil kommer at mange andre adoptionsrelaterede problemer ikke er dækket af ordningen. Det drejer sig eksempelvis om relationelle problemer i parforhold, misbrug og PTSD. Selv om disse problemer er kendt for ikke-adopterede, er de for mange adopterede udløst af forhold, der knytter sig til deres baggrund fra før og under tilværelsen som adopteret, og skal derfor løses specifikt med udgangspunkt heri.

En PAS ordning for voksne vil derfor være af afgørende betydning for opfyldelse af Haagerkonventionens bestemmelser også på dette område. Ordningen forventes at kunne finansieres med de nævnte beløb, forudsat at de nuværende satser for brugerbetaling under sygesikringen også bringes i anvendelse her.

Når PAS sættes ind fra starten og bliver tilgængeligt for adopterede i alle aldre vil det være muligt at foretage en regulering af de nervesystemer, som er helt uregulerede ved adoptionen. Den dominerende angst vil kunne bringes under kontrol, og det påvirker den adopteredes relationer i resten af livet.

PAS kan afhjælpe og forebygge adoptionsrelaterede psykiske lidelser. Lidelser, som er forbundet med store menneskelige omkostninger, smerte og personlige vanskeligheder igennem hele livet. Undersøgelser viser at den bedst mulige tilgængelighed til hjælp ikke bare er en hjælp til den enkelte, men skaber store samfundsøkonomiske fordele i form af færre støttebehov i skole og institutioner, mindre specialundervisning, færre medicinomkostninger, øget produktivitet og dermed samfundsøkonomiske gevinster.

Vigtigst er selvfølgelig den enkeltes ret til at få den nødvendige professionelle hjælp.

Område 2: Etablering af et Videns- og Formidlingscenter for Adoption

Vi forudsætter at et Videns- og Formidlingscenter for Adoption i første omgang skal placeres på en eksisterende institution. Derved vil nogle fysiske rammer allerede være betalt.

Der er allerede vist interesse for at etablere et samarbejde med Adoption & Samfund om et Videns- og Formidlingscenter for Adoption og dermed tilbyde lokaler og samarbejde om faciliteter.

Videns- og Formidlingscenter for Adoption vil som sin primære opgave have rådgivning af alle, der har berøring med adoption. Sekundært vil centret henvise til relevante rådgivere.

Centret vil desuden drive en hjemmeside med løbende opdateringer om adoptionsverdenen, links til relevante institutioner og fagpersoner. På sigt er det et ønske at centret varetager forskning på adoptionsområdet.

Udgifter til etablering og drift

Udgifter til etablering af Videns- og Formidlingscenter for adoption ½ år = 735.300 kr.

Drift af et Videns- og Formidlingscenter for adoption 1 år = 3.535.000 kr.

Udgifter i alt det første 1 ½ år = 4.270.300 kr.

Specifikation af udgifter til etablering

Kontorlokaler + mødelokale (1. år) = 300.000 kr.

Møblement, IT og teknisk udstyr, tlf., etc. = 150.000 kr.

Rådgivning: Juridisk, revision = 60.000 kr.

Forsikring = 50.000 kr.

Udgifter til mødevirksomhed = 75.000 kr.

Transportudgifter = 100.000 kr.

Udgifter til arbejdsgruppe (3 – 5 personer) i etableringsfasen = 200.000 kr.

Diverse udgifter = 100.000 kr.

Specifikation af udgifter til drift af Videns- og Formidlingscenter år 1

Løn fast personale (2 ½) = 1.800.000 kr.

Eksterne konsulenter = 500.000 kr.

Drift af kontorer (lys, varme, el, leje af lokaler, etc.) = 800.000 kr. (anslået)

Revision og anden ekstern rådgivning = 60.000 kr.

Mødevirksomhed = 75.000 kr.

Transport = 100.000 kr.

Deltagelse i konferencer, kurser, netværk, m.v. 200.000 kr.

Indtægtsgivende virksomhed ved Videns- og Formidlingscenter for Adoption

Det er tanken, at der skal være brugerbetaling af et vist omfang fx. ved kurser eksternt og internt, ved køb af ydelser, etc.

Udviklingen indenfor adoption af udenlandske børn viser en tendens hen mod, at børnene bliver ældre og har særlige behov. Ældre børn betyder børn med en længere traumatisk fortid. Særlige behov (special needs børn) betyder brug for øget viden om adoptivbørns særlige problemstillinger.

Derfor skal adoptivforældre og deres familier, børnehavepædagoger, lærere, personale på uddannelsesinstitutioner og i klubber for børn og unge, sundhedspersonale og alle der har berøring med adoptivbørn have adgang til viden om adoptivbørns særlige vilkår.

Område 3: Ligestilling af eneadoptanter

Ifølge regeringsgrundlaget ønsker den nuværende regering at ligestille børn af enlige adoptanter med børn af andre enlige forældre m.h.t. det særlige børnetilskud. Det kan Adoptions & Samfund kun bifalde, da vi mener, at den nuværende praksis er klart diskriminerende, og den er desuden en overtrædelse af Adoptionsloven, idet der skelnes mellem børn, der adopteres ved familieadoption, og børn, der adopteres ved international fremmedadoption. Det er i direkte modstrid med Adoptionslovens ånd og bogstav. Der findes ingen officielle statistikker over eneadoptantbørn, der ville være berettiget til særligt børnetilskud. Adoption & Samfund har foretaget en beregning med tal fra Adoptionsnævnet og de formidlende organisationer (efteråret 2011).

Adoptionsnævnets hjemmeside fortæller, at der (samtalt) siden 1997 er godkendt 616 eneoptioner. De formidlende organisationer AC Børnehjælp og DanAdopt har 10. oktober 2011 oplyst til Adoption & Samfund at der pr. 30. september 2011 er hjemtaget i alt 453 børn til eneadoptanter fra 1994 til 30. september 2011.

Til dette tal skal lægges et forventet antal på 8 for resten af 2011, hvorved antallet primo 2012 er 461. Af disse er 454 under 18 år den 1. januar 2012.

Der synes at være en acceptabel overensstemmelse mellem ovennævnte godkendelsestal og hjemtagelsestal, når man tager følgende forhold i betragtning:

- en typisk ventetid på 3-5 år på hjemtagelsen
- 40-60 godkendelser om året de seneste år
- erfaringsmæssigt resulterer ikke alle godkendelser i en hjemtagelse

Hjemtagelsestallene må med andre ord anses for både tilstrækkelige, troværdige og anvendelige til estimering af antal af børn, der vil være berettiget til særligt børnetilskud.

Forudsætning for beregninger af udgifter 2012-2016

- Tilskud gives kun til børn under 18 år
- Antallet af årlige hjemtagelser i 2012-2016 er samme tal som i 2010 og 2011, dvs. 33 p.a.
- AC's oplysninger om fødselsdato og hjemtagelsestidspunkt for hvert enkelt barn tages som udgangspunkt for aldersbedømmelsen. DanAdopt har ikke oplyst fødselsdato for hver hjemtagelse, men da DanAdopt stort set ingen børn har hjemtaget til eneadoptanter før år 2000 har det ingen praktisk betydning.
- Det særlige børnetilskud udgør i 2011 14.316 kr. inkl. tillæg og i 2012 14.736 kr. Inc. tillæg. Beregningerne sker ud fra disse tal i henholdsvis den næstsidste og sidste kolonne.

Forventet udgift, tilskudsniveau i 2011 (14.316 kr.) og i 2012 (14.736 kr.)

År	Modtagere primo	Nye modtagere i året	Årets ophørende modtagere (udgående fødselsår)	Netto-tilgang hele året	Gnsn. Modtagere i 2012 (= modtagere primo + halvdelen af nettotilgang)	Årets udgift i mio. v. 14.316 p.a.	Årets udgift i mio. v. 14.736 p.a.
2012	454	33	2 (1994)	31	470	6,7	---
2013	485	33	1 (1995)	32	501	7,2	7,4
2014	517	33	11 (1996)	22	529	7,6	7,8
2015	539	33	10 (1997)	23	550	7,9	8,1
2016	562	33	11 (1998)	22	573	8,2	8,4

Med ovennævnte forudsætninger vil udgiftsstigningen blive dæmpet yderligere i de følgende år, idet antallet af eneadoptantbørn født i 1999 og de nærmest følgende år ligger på omkring 20 om året. Da der de seneste år har vist sig både længere ventetider og færre formidlingsmuligheder for eneadoptanter, kan det ikke udelukkes at nettomodtagertallet vil påbegynde et fald i årene efter 2015 eller måske endda tidligere.

Ovenstående data tager udgangspunkt i faktiske formidlinger og er derfor langt mere præcise end Social- og Integrationsministeriets (Finansministeriets) i notat af 4. november 2011. Adoption & Samfund har herunder kommenteret dette notat:

Adoption & Samfunds kommentarer til Social- og Integrationsministeriets notat af 3. november 2011 om ligestilling af enlige forsørgeres ret til særligt børnetilskud, anvendt i fællesnotat med Finansministeriet 4. november 2011

A: Oplysningerne om børn af eneadoptanter

På grund af en række metodiske mangler i dataindsamlingen kan der umiddelbart dokumenteres en overvurdering på 50-60 % af udgiften til børn af eneadoptanter.

De anvendte oplysninger om børn af eneadoptanter synes at være behæftet med følgende væsentlige mangler, som ikke findes i Adoption & Samfunds beregninger af virkelighedens verden:

- Der er ikke foretaget optælling af de faktisk adopterede børn. Der anvendes alene tal for godkendelser, og antages at alle, der er godkendt også har modtaget børn.
Dette er ikke korrekt. Ikke alle godkendte ansøgere har modtaget børn.
- Med forbehold for de p.t. ukendte underliggende beregninger ser det umiddelbart ud til at der for alle børn regnes med en alder på adoptionstidspunktet på 0 år og 0 måneder – og dermed 18 års tilskudsperiode for hvert barn.
Dette er ikke korrekt. Den gennemsnitlige alder på hjemtagelsestidspunktet er knap 2 år, og dermed vil den gennemsnitlige tilskudsperiode være godt 16 år.
- Den anvendte metode forudsætter at der hvert år er hjemtaget lige så mange børn som der er godkendt ansøgere til
Dette er ikke korrekt. Med ventetider på typisk 3-5 år fra godkendelse til hjemtagelse er der p.t. adopteret langt færre børn end der er godkendt ansøgere til
- I fremskrivningerne anvendes et tal på 54 børn pr. år. Det anføres at tallet nok er overvurderet.
Tallet er stærkt overdrevet. De kommende år vil gruppen jf. Adoption & Samfunds beregninger næppe 33 børn, faldende til 22 i 2015.
- Det antages at alle børn der er adopteret som eneadoptantbørn fortsætter med at være dette i hele den mulige tilskudsperiode.
Dette er ikke korrekt. Nogle eneadoptanter finder under barnets opvækst en partner, der adopterer eneadoptantens barn så barnet får 2 forældre og dermed ikke kan være berettiget til særligt børnetilskud længere.

B. Oplysningerne om børn af enlige kunstigt befrugtede kvinder

Social- og Integrationsministeriet oplyser, at de beregnede tal er overkantsskøn. En nærmere gennemgang viser imidlertid, at man også her benytter sig af afgørende forudsætninger, der ligger fjernt fra virkeligheden. Oven i købet benytter man sig hele vejen igennem af de værst tænkelige scenarier. Tallene synes ganske enkelte urealistiske, og vil kunne beregnes langt bedre ved brug af andre offentligt registrerede datakilder:

- Der tages udgangspunkt i et skøn fra Sundhedsstyrelsen på 700 børn om året født af kvinder, der var enlige på tidspunktet for inseminering hhv. reagensglasbefrugtning, med ukendt donor.

Her ligger de første 2 store fejkilder i opgørelsen.

For det første defineres "enlig" jf. note i notatet af 3. november 2011 som situationen uden kendt far. Der tages overhovedet ikke hensyn til registrerede partnerskaber, der medfører at den befrugtede kvinde ikke er enlig, selv om der ikke er en mandlig partner. Hvert år indgås mere end 200 registrerede partnerskaber mellem kvinder, hvor yngste kvinde er i den fødedygtige alder. Og børn i sådanne partnerskaber fødes jo ikke bare i det år partnerskabet indgås.

For det andet ses der fuldstændigt bort fra det faktum at børn i registreret partnerskab først fra juli 2009 kunne adopteres af en medmor fra fødslen. Mange børn i registrerede partnerskaber har derfor to forsørgere, der ikke var defineret som sådanne på befrugtningstidspunktet.

- I notatet argumenteres for at
" En lovændring vil kunne indebære mulighed for at spekulere i det særlige børnetilskud. Fx vil et barn af et lesbisk par efter kunstig befrugtning have ret til særligt børnetilskud til barnet bliver 18 år, fordi faderskabet ikke er fastslået. Der vil i disse tilfælde være ret til det særlige børnetilskud, både når parret er samlevende, og hvis de senere indgår et registreret parforhold."

Dette er ikke forkert. Men det er fuldstændigt urealistisk at bruge en sådan mulighed for spekulation til at medregne samtlige børn af lesbiske par efter kunstig befrugtning i

tilskudsmodtagergruppen. Det svarer vel næsten til risikoen for at heteroseksuelle par ville spekulere på samme måde ved at hævde at parforholdet var i en krise 9 måneder før fødslen, moren var gået i byen og havde haft et anonymt engangsforhold, så samleveren ikke var faren og moren derfor berettiget særligt børnetilskud!

- Der vil fra en enkelt offentlig kilde – de 5 statsforvaltninger – uden det store besvær kunne indsamles data om, hvor mange stedbarnsadoptioner der gennemføres af medmødre med den effekt, at den biologiske mor mister muligheden for særligt børnetilskud efter en lov herom.
- En anden måde at indikere udviklingen ud fra ligeledes kendte data er at se på udviklingen i det samlede antal modtagere af særligt børnetilskud. Alt andet lige må det antages, at fratagelsen af tilskuddet med virkning for børn af enlige født efter kunstige befrugtninger efter 1. januar, ville medføre en tydelig identificerbar ekstraordinær nedgang i modtagerantallet i 2010 i størrelsesordenen 700 børn.

Fakta fra Danmarks Statistik viser imidlertid et helt andet billede

Børn med børnetilskud og børnefamilieydelse i årets 4. kvartal efter tilskudsart og tid

	2007	2008	2009	2010
Særligt børnetilskud	40901	38449	36087	33608
Ændring på 12 mdr. (beregnet af A&S)		2452	2362	2479

Lovændringen har IKKE medført en sådan ændring. Faldet i antallet af modtagere har kun ændret sig med ca. 100 børn fra 2009 til 2010. Ovennævnte udvikling kan således på ingen måde understøtte at tallet af nye tilskudsmodtagere efter fertilitetsbehandling af enlige vil stige med 700 om året – nærmere 100.

Umiddelbart ser det ud til at tallene fra Finansministeriet er 2 – måske 3 – gange så store, som de reelt kommende udgifter ved en lovændring.

Under alle omstændigheder er det tvingende nødvendigt at træffe en ny beslutning efter nye realistiske beregninger, der leder til en stærk revision af det hidtidige beslutningsgrundlag. Der er i nærværende bilag anvist nogle mulige kilder til langt mere præcise beregninger.

På vegne af Adoption & Samfund

Jens Damkjær, formand

ⁱ Ekskluderende specialundervisning. Hvem får det, og hvilke forskelle er der mellem kommunerne? Udgivet november 2011 af: KREVI – Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut, Olof Palmes Allé 19, 8200 Århus N, Tlf. 72 26 99 70, post@krevi.dk. Forfatter/e: Martin Bækgaard og Søren Teglgård Jakobsen

ⁱⁱ Merete Laubjerg, Institut for Folkesundhedsvidenskab på Københavns Universitet.

ⁱⁱⁱ Merete Laubjerg, Institut for Folkesundhedsvidenskab på Københavns Universitet